

पेपिसकः-सिका ; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिककटितिवत् (190) बोध्यानि । ¹पेस्वरः, अनुपिसितः^A ।

(1006) “ पीड् पाने ” (IV-दिवादिः-1141. सक. अनि. आत्म.)

स्वादिः ।

पायकः-यिका, पायकः-यिका, पिपीषकः-षिका, पेपीयकः-यिका ; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि दैवादिकधीड्धातुवत्, (901) ज्ञेयानि । पीयमानः, ²पाययन्-न्ती, ³पीवा, इतीमानि रूपाणि अधिकान्यत्रेति विशेषः । आपीय^B ।

(1007) “ पीड अवगाहने ” (X-चुरादिः-1544. सक. सेट्. उभ.)

अवगाहनम्—बाधनम् । ‘बाधगाहनयोः’ इति द्रुमे । ‘—गहने’ इति क्षीरस्वामी ।

पीडकः-डिका, पिपीडयिषकः-षिका ; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिककटयतिवत् (194) ज्ञेयानि । णमुलि—⁴पाणावुपपीडं पाण्युपपीडं, पाणिनोपपीडं [वा धारयति] । ⁵पीडा, ⁶जनापीडः, ^Cमुष्टिपीडम्,

1. ‘स्थेशभासपिस—’ (3-2-175) इति ताच्छीलिके वरचप्रत्यये एवं रूपम् ।
2. ‘निगरणचलनाथेभ्यश्च’ (1-3-87) इति ण्यन्तात् नित्यं परस्मैपदम् ।
3. ‘अन्येभ्योऽपि दृश्यन्ते (3-2-75) इति वनिप्रप्रत्यये एवं रूपम् ।
4. ‘सप्तम्यां चोपपीडरुधकर्षः’ (3-4-49) इति णमुल् । ‘तृतीयाप्रमृतीन्यन्यतरस्याम्’ (2-2-21) इति समासविकल्पः ।
5. युचं बाधित्वा मिदादिपाठात् (3-3-104) अड् ।
6. ‘कर्मण्यण्’ (3-2-1) इति अणप्रत्यये रूपम् । जानन्, आ=समन्तात् पीडयतीति विग्रहः ।
- A. ‘जीमूतचर्चिरवज्ञर्ज्ञरवाद्यहृद्यं तेनैव चाऽनुपिसितो निलयं पिपेस ॥’ धा. का. 1.89.
- B. ‘आपीय तद्विरममाननिरीतरोषः प्रीतिं श्यतोऽस्य स करेण शिरोधिमच्छात् ।’ धा. का. 2.59.
- C. ‘धनुररिभिरसह्यं मुष्टिपीडं दधाने ।’ (भ. का. 1-26) इत्यत्र ‘उप’ इत्युप-सर्गस्याविवक्षा ज्ञेया । यथा ‘उपेयिवान्’ इत्यत्र, ‘ईयिवान्’ इति सिद्धयर्थं ‘उप’ इत्यस्याविवक्षा ।